

भांडार विभाग

परिच्छेद क्र.१.१:- तांत्रिक दृष्ट्या अपात्र निविदाधारकास वर्ष २०१६-१७ करीता, बोर्ड बॅनर

छपाईचे कंत्राट दिल्या बाबत.

१) स्थायी समितीच्या दि.०९/०५/२०१७रोजीच्या मान्यते नुसार मे. बलदानिया डॉट कॉम यांना दिलेल्या बॅनर छपाई ठेक्यासंदर्भात विभागाने उपलब्ध करुन दिलेल्या मंजुरीत कागदपत्राचे अवलोकन केले असता खालील अनियमितता आढळून आल्या.

अ) मे. बलदानिया डॉट कॉम यांनी निविदे सोबत दाखल केलेल्या तांत्रिक लिफाफया मधील कागदपत्रा नुसार मे. बलदानिया डॉट कॉम या मालकी हक्क स्वरुपातील संस्थेची मालकी श्रीमती वसंतबेन विनोदभाई बलदानिया यांचेकडे असुन सर्विस टॅक्स, प्रोफेशनल टॅक्स शॉपस अॅण्ड एस्टॅबलीशमेन्ट, नोंदणी त्याच्याच नावे आहेत. तथापि विनोदभाई बलदानिया यांनी स्वतःचे पॅनकार्ड व आधार कार्डची छायापत्र दाखल करुन बलदानिया डॉट कॉमचे मालक असल्याचे दर्शवुन स्वतः सही करुन निविदा सादर केली आहे. तसेच भांडार विभागाने, दि. २७/१०/२०१६ रोजीच्या प्रस्तावामध्ये, विनोदभाई यांनी आवश्यक ती कागदपत्रे सादर केल्याचे दर्शवुन बलदानिया डॉट कॉम यांची तांत्रिक अर्हता पुर्ण होत असल्याचे नमुद केले व निविदा समितीच्या बैठकिस सदर निविदा ठेवण्यात आली. विभागाच्या शिफारसी नुसार निविदा समितीने आर्थिक लिफाफा उघडण्यास मान्यता देवुन अंतिमतः बलदानिया डॉट कॉम यांची निविदेमधील ४ बाबी पुरविण्यासाठी नेमणुक करण्यात आली.

ब) बलदानिया डॉट कॉम यांना दिलेल्या उपरोक्त कंत्राटाच्या करारनाम्याचे अवलोकन केले असता असे आढळून आले कि, सदर करारनाम्याच्या पहिल्या व शेवटच्या ओळी मध्ये करारनामा केलेला दिनांक नमुद न करता दिनांकाची जागा मोकळी ठेवण्यात आली

आहे.त्यामुळे सदर कराराची अंमलबजावणी व समाप्ती कोणत्या तारखेस झाली याचा बोध होत नाही.

क) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ७३ व सुची “ड” मधील प्रकरण ५ मध्ये मनपा तर्फे, मनपा आयुक्तांनी कंत्राट कसे करावे याबाबतचे नियमन केले असून नियम १ नुसार रु. ५००/- पेक्षा जास्त रक्कमेचा समावेश असलेले कंत्राट मनपाच्या मुद्रे सहित शिक्का मोर्तब करून नियम २ मध्ये नमुद केल्या नुसार स्वाक्षरीत करणे आवश्यक आहे. अशा प्रकारे न केलेले कंत्राट कलम ७४ (२) नुसार महापालिकेवर बंधनकारक राहू शकत नाही.

प्रस्तुत प्रकरणात बलदानिया डॉट कॉम यांचेशी करण्यात आलेले कंत्राट हे उपरोक्त नमुद कायदेशीर तरतूदी नुसार केल्याचे दिसून येत नाही.

उपरोक्त अनियमितता दि.०२/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.९ अन्वये योग्य त्या कार्यावाहीसाठी विभागाकडे संदर्भित केली असून विभागाचे अभिप्राय अद्याप अप्राप्त आहे.

परिच्छेद क्र.१.२:- वर्ष २०१६-१७ करीता स्टेशनरी छपाई करीता नवीन निविदाच्या अंतिमीकरणास

विलंब झाल्याने,दि.१/०४/२०१६ ते ९/३/२०१७ या कालावधीमध्ये मनपा आयुक्त

यांच्या मंजूरीने केलेल्या रु.४३.८२ लाख रक्कमेच्या खर्चा बाबत..

१) मनपा प्रशासनासाठी लागणारी स्टेशनरी व छपाई पुरविण्यासाठी आर्थिक वर्ष २०१६-१७ मध्ये मागविलेल्या निविदाचे अंतिमीकरण ३१/३/२०१७ रोजी आयुक्तांच्या मंजूरीने झाले त्यामुळे दि. १/४/२०१६ ते ९/३/२०१७ या कालावधीमध्ये भांडार विभागाने स्टेशनरी, बॅनर छपाई व तत्सम कामे, वर्ष २०१५-१६ मधील कंत्राटदराकडून त्याच दराने करुन घेण्याचे प्रस्तावित करुन त्यास मनपा आयुक्तांची दि. २६/२/२०१६ रोजी मंजूरी घेण्यात आली. त्यानुसार भांडार विभागाच्या तरतुद नोदवहीमधील नोंदी नुसार भांडार विभागाने, दि.०१/०४/२०१६ ते दि. ०९/०३/२०१७ या कालावधी मध्ये सदर बाबीसाठी ४३ कार्यादेश देवुन रु.४३,८१,७४१/- च्या खर्चाने स्टेशनरी खरेदी व छपाईची कामे करुन घेतली आहेत. सदर खर्चाच्या रक्कमेस महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ७३(क) अन्वये मा. स्थायी समितीची मान्यता घेतलेली नाही. तसेच नवीन निविदा न मागविता जुन्याच दराने खरेदी का करण्यात आली तसेच मागील दरामध्ये घट झाली आहे किंवा कसे याची खातरजमा विभागाने केल्याचे अनुपालन लेखापरीक्षणास दर्शवावे.

२) सन २०१५-१६ मधील ठेकेदारास वर्ष २०१६-१७ मध्ये त्याच दराने काम देण्याबाबतचा करार करणे अनिवार्य असताना याबाबत कोणताही करार न करता खर्च केल्याने, सुची ड, प्रकरण ५ मधील नियम १(ब) मधील तरतुदींचे पालन झालेले नाही.

सदरबाब दि.०८/०५/२०१६ रोजीच्या अर्धसमास क्र.१० अन्वये विभागास कळविली असुन याबाबतचे अभिप्राय अप्राप्त आहेत.

परिच्छेद क्र.१.३:- भांडार विभाग पावती पुस्तक साठा नोंदवही (नमुना १) मधील अनियमितता

बाबत..

- १) महाराष्ट्र लेखा संहिता १९७१ च्या नियम ८ नुसार मनपा प्रशासनाने लेखा पुस्तके नोंदवहया इत्यादी वापरात आणण्यापुर्वी नोंदपुस्तका मधील एकुण पानांची संख्या त्या पुस्तकाच्या शेवटच्या पानावर, प्रत्यक्ष मोजणी नुसार लिखित स्वरूपात अधिकृत अधिका-याने प्रमाणित करणे अनिवार्य आहे.
- २) भांडार विभागाने वर्ष २०१६-१७ मध्ये वापरात आणलेली पावती पुस्तके साठा नोंदवही, वरील नियमा प्रमाणे प्रमाणित केलेली नाही. एवढेच नव्हे तर सदर नोंदवही मध्ये पृष्ठ क्र.७९ नंतरच्या पृष्ठाला सलगपणे ८० क्रमांक न देता सदर पृष्ठ, क्रमांक विरहित वापरण्यात आलेले आहे. व त्यापुढील पृष्ठास ८० क्रमांक दिलेला आहे. अशा प्रकारे सदर नोंदवहीमध्ये १०१ पाने असल्याचे प्रमाणित नकरता सदर पुस्तक वापरण्यात आले आहे.
- ३) सदर अप्रमाणित नोंदवही मधील पृ.क.३० व पृ.क.५९ वगळता वापरात आणलेल्या ८६ पृष्ठापैकी ८४ पृष्ठावर भांडार विभागाच्या कर्मचारी व अधिका-यांची कुठेही स्वाक्षरी नाही.
- ४) सदर साठावहीतील पृ.क्र.९ ते २० पर्यंतच्या १५ नोंदीमध्ये शिल्लक पुस्तक संख्या मध्ये खाडाखोड केली आहे. तसेच पृ.क.१० वरील नोंदीनुसार प्रभाग ३१ यांना प्रथमतः १ पुस्तक दिल्याच्या नोंदीमध्ये खाडाखेड करुन २ पुस्तके दिल्याची नोंद आहे. शिवाय पृष्ठ क्र.१२ वरील दि.२५/४/२०१६ रोजीच्या नोंदी नुसार लेखाविभागास प्रथमतः पु.क्र.८०८२ ते ८०८५ प्रमाणे ४ पुस्तके दिल्याचा नोंदीमध्ये फेरफार करुन पुस्तक क्र.८२ ते ८६ अशी ५ पुस्तके दिल्याची नोंद घेण्यात आलेली आहे. सदर खाडाखोड कोणीही सांक्षाकित/स्वाक्षरीत केलेली नाही.

अशाच प्रकारे पृ.क्र.४६,५७,५९,६४,६६,६८,६९,७२व ७४ वर अनधिकृत बदल करण्यात आले आहेत.यासंदर्भात लेखा लेखनामध्ये दुरुस्त्या करण्याबाबत नियम क्र.१० मध्ये नमुद केलेली कार्यवाही करणे आवश्यक असताना भांडार विभागाने सदर प्रक्रिया न अवलंबल्यामुळे सदर नोदींची खातरजमा करता आली नाही.

उपरोक्त अनियमितता दि.१७/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.२१ अन्वये विभागाच्या निदर्शनास आणुन दिल्या आहेत. तथापि याबाबतचा कृती अहवाल अद्याप अप्राप्त आहे.

परिच्छेद क्र.१.४ :- पावती पुस्तकांच्या लेखापालनामधील गंभीर अनियमितता बाबत..

महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता १९७१ मधील नियम ९ मध्ये महापालिकेने संग्रहित केलेली पैशात मुल्य असलेली सर्व जमा पावती पुस्तके व इतर नमुने यांचा हिशोब नमुना क्र.०१ मध्ये ठेवणे आवश्यक आहे. व त्याबाबत नियम ९(१) ते ९(८) मधील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे. तथापि भांडार विभागाने वर्ष २०१६-१७ साठी ठेवलेल्या पावती पुस्तक नोंद वहीचे अवलोकन केले असता खालील गंभीर अनियमितता आढळून आल्या.

- १) नियम क्र.९,४६ व १५२ नुसार पावती पुस्तक साठा नोंद वही नमुना १ मध्ये ठेवणे आवश्यक आहे. तथापि भांडार विभागाने ठेवलेल्या वर्ष २०१६-१७ मधील नोंदवहीचा मथळा “नमुना ९” असा नमुद केला आहे. शिवाय नमुना १ मध्ये एकूण २४ रकाने असून सर्व रकान्यामध्ये नोंदी घेणे आवश्यक आहे. तथापि विभागाने ठेवलेल्या नोंदवहीत केवळ १८ रकाने असून त्यापैकी केवळ ८ रकान्यामध्ये माहिती भरली असून उर्वरित रकाने नोंदी शिवाय कोरेच ठेवले आहेत.
- २) नियम ९(२) प्रमाणे मुद्रणालयातून जमा पावती पुस्तके मिळताच पावती पुस्तकातील पावत्यांची संख्या तपासून शेवटच्या पानावर लिखित स्वरूपात अधिकृत अधिका-याने प्रमाणित करणे आवश्यक आहे. भांडार विभागातील काही उपलब्ध पुस्तकाची चाचणी तपासणी केली असता असे प्रमाणपत्र एकाही पावती पुस्तकावर साक्षांकित /प्रमाणित/स्वाक्षरीत केलेले नाही.
- ३) नियम ६ नुसार पावती पुस्तके क्रमांकानुसार दिली पाहिजेत व पावत्यांची संख्या सुध्दा नमुद करणे आवश्यक आहे. नियम ५ नुसार प्रत्येक पावती पुस्तक दिल्याची नोंद योग्य तर्हेने साक्षांकित करणे आवश्यक आहे. तथापि भांडार विभागाच्या २०१६-१७ वर्षाच्या नोंद वहीमध्ये

- पावत्याची संख्या कुठेही नमुद केली नाही. शिवाय सदर नोंद वहीमधील एकुण ८६ पृष्ठा पैकी पृष्ठ क्रमांक ३० व ५९ वगळता उर्वरीत ८४ पृष्ठावर पावती पुस्तके प्राप्त झाल्याबाबतच्या व पावती पुस्तके विभागांना दिल्या बाबतच्या नोंदी भांडार विभागातील कार्यरत असलेल्या कुठल्याही कर्मचारी/अधिकारी यांनी स्वाक्षरीत व साक्षांकित केलेल्या नाहीत.
- ४) पावती साठा नोंदवहीच्या पृष्ठ क्र.१ वर घरपट्टी विभागाची ७ पुस्तके, पृष्ठ क्र.५ वरील पाणी पट्टी कराची ५० पुस्तके, पृष्ठ क्र.७ वरील पाणीपट्टी बाबतची ३४७ पुस्तके, पृष्ठ क्र.३६ वरील १३५० कुपन, पृष्ठ क्र.३७ वरील १५० पुस्तके, पृष्ठ क्र.३८ वरील १३२०६ पुस्तके, पृष्ठ क्र.३९ वरील ३७५५ पुस्तके, ही सर्व पुस्तके रदद् केली असल्याच्या नोंदी पेन्सिलने घेतल्या असुन भांडार विभागातील कुठल्याही कर्मचारी/अधिकारी यांनी सदर नोंदी स्वाक्षरीत केलेल्या नाहीत.शिवाय सदर पावती पुस्तके नियम ९(७) प्रमाणे रदद केली आहेत किंवा कसे याची खातर जमा करता आली नाही.
- ५) वर्ष २०१५-१६ च्या साठा नोंदवही मधील पृष्ठ क्रमांक ५४ वर दि.३१/०३/२०१६ रोजी अतिक्रमण दंड फी ची ४० पुस्तके शिल्लक असल्याची नोंद आहे.तसेच सदर नोंदवहीच्या पृष्ठ क्र.१०० वर जकात विभागाची २५ पुस्तके दि.३१/०३/२०१६ रोजी शिल्लक असल्याचे नमुद आहे.मात्र सदर शिल्लक पुस्तकाची नोंद वर्ष २०१६-१७ च्या साठा नोंद वहीमध्ये कुठेही आढळुन येत नाही.
- ६) वर्ष २०१६-१७ च्या साठा नोंद वहीमधील पृष्ठ क्र.८५ वर दि.३०/१२/२०१६ रोजी जाहिरात विभागा करीता १० पुस्तके मिळाल्याची व ती पुस्तके जाहिरात विभागास दिल्याची नोंद आहे.मात्र पुस्तके देणारा व घेणारा यांच्या सहया कुठेही आढळुन आल्या नाहीत.या

नोंदीसमोर भांडार विभाग तसेच जाहिरात विभाग यांच्या प्रतिनिधीच्या स्वाक्षरी नसल्याने ती पुस्तके कोणाला देण्यात आली याची सत्यता पडताळता आली नाही.त्याचप्रमाणे पष्ठ क्र.८६ वर उद्यान विभागास पुस्तक क्र.११ ते १४ ही ४ पुस्तके दिल्याची नोंद आहे मात्र पुस्तके देणारा व घेणारा यांच्या सहया कुठेही आढळून आल्या नाहीत.त्यामुळे सदर पावती पुस्तके अधिकृत व्यक्तीस देण्यात आली का? याबद्दल साशंकता निर्माण होते.

उपरोक्त अनियमितताचा एकत्रितपणे विचार केल्यास पेश्यात मुल्य असलेल्या पावती पुस्तकाच्या नोंदी नियमबाह्यरित्या घेतल्या असल्याने सदर मौल्यवान पावती पुस्तकांचा गैरवापर होण्याची शक्यता निर्माण होत असल्याने भांडार विभागाने याबाबत योग्यती कार्यवाही त्वरीत करावी ,यासाठी सदर बाब दि.०८/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.१३ अन्वये कळविली असुन विभागाचे अभिप्राय अद्याप अप्राप्त आहेत.

परीच्छेद क्र.१.५ :- भांडार विभागाची सन २०१६-१७ ची स्टेशनरी खरेदी निविदा प्रक्रिया

महानगरपालिके मधील भांडार विभागा कडुन सन २०१६-१७ या वर्षात स्टेशनरी खरेदीची निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली असता त्यामध्ये खालील बाबींचे दर पुर्वी प्राप्त दरा पेक्षा ब-याच चढया दराने प्राप्त झाले असताना सुध्दा सदरचे दर बाजार भावाची तुलना करता योग्य असल्याचे प्रमाणित करुन स्वीकारण्यात आलेले आहे.

अ.क्र	बाबीचा तपशिल	पुर्वीचे दर	सन २०१६-१७ मधील प्राप्त व स्वीकृत दर
१	स्टॅप पॅड इंक निली (१०० एम.एम.बॉटल कॅमल/कोरस)	रु.५०/- बॉक्स	रु.३६०/- प्र. बॉक्स
२	प्लॉस्टीक कोटेड फाईल(प्रभात कंपनी)	रु.१८/- प्र. डझन	रु.२१०/- प्र. डझन
३	प्लॉस्टीक स्केल ११/२”X१२” (कॅमल कंपनी)	रु.१२/- प्र. डझन	रु.११८/- प्र. डझन
४	गोदरेज लॉक सात लिव्हर्स तीन चाव्यांचा सेट	रु.२७०/- प्र.नग	रु.३६८/- प्र.नग
५	टॉयलेट पेपर	रु.१०/-	रु.१४/-
६	प्लॉस्टीकचे नॅपकीन होल्डर	७१/-प्र.नग	९५/-प्र.नग
७	फायबर ग्लास प्लॉस्टीक मेजर टेप (३० मीटर)	१७०/-प्र.चौ.फुट	२७५/- प्र.चौ.फुट
८	फायबर ग्लास प्लास्टीकमेजर टेप (१५ मीटर)	१२०/-प्र.चौ.फुट	१६०/-प्र.चौ.फुट

तरी उपरोक्त बाबी तसेच इतर स्वीकृत बाबीचे दर बाजार भावाच्या तुलनेने वाजवी असल्याचे नस्तीमध्ये बाजारभावाचे कुठलेही दराची कागदपत्रे उपलब्ध नसताना प्रमाणित करण्यात आले आहे. याबाबतचा खुलासा करण्याबाबत अर्धसमास क्र.८ दि.२५/०४/२०१९ अन्वये कळविण्यात आले होते. तथापि विभागाकडुन अद्याप खुलासा अप्राप्त आहे. तरी सदर बाबत खुलासा होणे आवश्यक आहे.

परीच्छेद क्र.१.६ :- साठा नोंदवही

महानगरपालिकेतील विभागाद्वारे महाराष्ट्र महानगरपालिका लेखा संहिता १९७१ मध्ये विहित नमुन्यात नोंदवहया व अभिलेखे ठेवण्यात येतात.

त्यानुसार भांडार विभागाने सुध्दा लेखा संहिता मधील नियम क्र.१४२ मध्ये विहित केलेले नमुना क्र.१०९ ,नमुना क्र.११० व नमुना क्र.१११ नुसार साठा नोंदवहया ठेवणे आवश्यक आहे. तथापि सन २०१६-१७ मधील साठा नोंदवहया वरील पृष्ठावर नमुना क्र.४४ नमुद करुन उपरोक्त नमुन्या मधील रकान्यामध्ये काही बदल करुन साठा नोंदवहया ठेवण्यात आल्या आहेत.

तसेच भांडार विभागा कडील वस्तु इतर विभागाना देताना नियम क्र.१४२ (२) मध्ये नमुद विहित नमुना क्र.११२ प्रमाणे भांडार पुरविण्याचे आदेश प्राप्त न करता विभागा कडील मागणी पत्रानुसार वस्तु पुरविण्यात येतात.

भांडार विभागातील सन २०१६-१७ च्या साठा नोंदवहयामधील साठयामध्ये खालील बाबतीत साठा कमी /अधिक प्रमाणात आढळुन आला.

अ.क्र	दिनांक	वस्तुचे नाव	नमुद प्रमाण	आवश्यक प्रमाण
१	१८/०३/२०१७	कार्यविवरण नोंदवही	१६४	२२४
२	२२/०२/२०१७	झेरोक्स पेपर (एफ.सी)	२७८	२७३
३	१६/०३/२०१७	झेरोक्स पेपर (ए/४)	३५७	३५३

उपरोक्त प्रमाणे साठा नोंदवहीमध्ये दुरुस्ती आवश्यक आहे.

महाराष्ट्र नगरपरीषद लेखा संहिता १९७१ मधील नियम क्र.८ नुसार भांडार विभागाने नोंदवहया वापरण्यात आणण्यापुर्वी नोंदवही मधील एकुण पृष्ठांची संख्या त्या नोंदवहीच्या शेवटच्या पृष्ठावर प्रत्यक्ष मोजणी नुसार लिखित स्वरुपात अधिकृत अधिका-याने प्रमाणित करणे आवश्यक आहे.

साठा नोंदवही मध्ये ब-याच नोंदीमध्ये खाडाखोड/उपरीलेखन दिसुन येत असल्याने त्याबाबत नियम क्र.१० नुसार कार्यवाही होणे आवश्यक आहे. तसेच प्रत्येक वितीय वर्षाच्या अखेरीस साठा नोंदवही प्रत्येक वस्तुच्या संदर्भात शेवटची शिल्लक दर्शवुन प्राधिकृत अधिका-यांच्या स्वाक्षरीने बंद करणे आवश्यक आहे.

उपरोक्त अनियमिततांचे निराकरण करण्याबाबत अर्धसमास क्र. २२ दि. २८/०५/२०१९ अन्वये कळविण्यात आले होते तथापि अद्याप विभागाकडुन काहीही कळविण्यात आलेले नाही. तरी परीच्छेदामध्ये नमुद अनियमितताचे निराकरण होणे आवश्यक आहे.

आस्थापना विभाग

परिच्छेद क्र.२.१ :- संगणक चालक तथा लिपिकांच्या पुरवठा करण्याबाबत दिलेल्या ठेक्या

संदर्भात

स्थायी समितीच्या दि. १४/१०/२०१५ रोजीच्या ठराव क्र.९५ अन्वये, तसेच, दि.३०/११/२०१५ रोजी उभय पक्षामध्ये केलेल्या करारामधील अट क्र.०९ नुसार, महापालिकेच्या विविध विभागामध्ये मे. गणेश कृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी नेमणुक केलेल्या ८५ संगणक चालक तथा लिपिक या पदावर नेमलेल्या सर्व उमेदवारांची आवश्यक ती शैक्षणिक अर्हता धारण करणारी प्रमाणपत्रे लेखापरीक्षणासाठी उपलब्ध करून देण्याची मागणी करूनही विभागाने सदर प्रमाणपत्रे दिली नसल्याने, नेमणुक केलेल्या कर्मचा-यांच्या शैक्षणिक पात्रतेची पळताळणी करता आली नाही. यासंदर्भात सा.प्र विभागाने दि. २४/६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये, २४ कर्मचारी शैक्षणिक दृष्ट्या अपात्र असल्याचे ठेकेदारास कळविले आहे. मात्र याबाबत पुढे काय कार्यवाही करण्यात आली यांचा तपशिल आढळून आला नाही.

तसेच करारामधील अट क्र.२३ नुसार ८५ संगणकचालक तथा लिपिकांचे मासिक पगार,मे. गणेशकृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी कर्मचा-यांच्या ज्या बँकखात्यामध्ये जमा केले, त्याचा तपशिल सादर करण्याची मागणी दि.०८/०५/२०१६ रोजीच्या अर्धसमास क्र.१५ अन्वये विभागाकडे केली आहे, मात्र सदर तपशिल अद्याप अप्राप्त आहे.

परिच्छेद क्र.२.२ :- मागणी केल्यानुसार पात्र कर्मचा-याचा पुरवठा न केल्याने ठेकेदाराकडुन

रु.२७०००/-दंड कसुल करण्याबाबत..

अ) महापालिकेच्या विविध विभागामध्ये, ठेकेदार मे. गणेशकृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी पुरवठा केलेल्या ८५ संगणक चालक तथा लिपिक यांचे संदर्भात उभय पक्षामध्ये दि.३०/११/२०१५ रोजी केलेल्या करारामधील अट क्र.२४ नुसार ठेकेदाराकडे मागणी केल्यानुसार संगणक चालक तथा लिपिकाचा पुरवठा न केल्यास प्रति दिन रुपये १५०/- प्रमाणे ठेकेदार दंड देण्यास पात्र राहिल.

आ) करारनाम्यातील अट क्र.९ मध्ये नमुद केलेली शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे कर्मचारी पुरविणे आवश्यक असताना व तशी मागणी केली असताना ठेकेदाराने पुरवठा केलेल्या कर्मचा-यापैकी २४ कर्मचारी आवश्यक ती शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे नसल्याचे विभागाच्या निदर्शनास आल्या नंतर, ही बाब ठेकेदारास दि.२४/०६/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये कळविल्याचे दिसुन येते. सबब सदर कर्मचारी **“मागणी केल्या प्रमाणे शैक्षणिक अर्हता धारण करणारे नसल्यान”** दि.०३/१२/२०१५ ते दि.३१/०५/२०१६ या कालावधी करीता प्रतिदिन रु.१५०/- प्रमाणे रु.२७०००/- इतका दंड ठेकेदाराकडुन वसुल करणे आवश्यक आहे.

इ) वर नमुद केल्याप्रमाणे २४ अपात्र उमेदवाराच्या नेमणुकी संदर्भात दि.०१/०१/२०१६ ते दि.३१/०५/२०१६ या कालावधी करीता प्रति महिना रु. २११७०/- प्रमाणे दिलेला पाच महिन्याचा पगार रु. २५.४०/-लाख व त्यावरील ठेकेदाराचे ५% सेवाशुल्क,रु. १.२७/- लाख, असा एकुण रु. २६.६७/- लाख इतका केलेला खर्च निष्फळ झालेला आहे, असे लेखापरीक्षणाचे मत आहे.

उपरोक्त बाब दि.१७/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.१९ अन्वये विभागाच्या निदर्शनास आणुन दिली आहे. तथापि याबाबतचे अभिप्राय अद्याप अप्राप्त आहेत.

परिच्छेद क्र.२.३:- गणेश कृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी सादर केलेल्या बँक गॉरंटी बाबत..

१) स्थायी समितीच्या दि.१४/१०/२०१५ रोजीच्या ठराव क.९५ अन्वये, तसेच दि.३०/११/२०१५ रोजी उभय पक्षामध्ये केलेल्या करारामधील अट क्र.२५ नुसार, दि.२०/१२/२०१६ ते दि.१९/१२/२०१७ या कंत्राट कालावधीच्या व्दितीय वर्षासाठी गणेश कृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी सादर केलेली बँक ग्यारंटी लेखापरीक्षणासाठी उपलब्ध करुन देण्यात आली नाही.

२) सदर कंत्राटाच्या अट क्र.२६ नुसार बँक ग्यारंटीची मुदत, ठेका संपल्या नंतर पुढील ३ महिन्या करीता वैध ठेवणे अनिवार्य आहे. तथापि गणेश कृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी दि.०५/०१/२०१८ रोजीच्या पत्रासोबत सादर केलेल्या बँक ग्यारंटी क्रमांक बीवायडी/०१/२०१७-१८ दि.२२/१२/२०१७ चे अवलोकन केले असता असे दिसुन येते कि, प्रस्तुत ठेका दि.०२/१२/२०१८ रोजी संपल्या नंतर बँक गॉरंटी ०२/१२/२०१८ नंतर पुढील ३ महिन्यापर्यंत वैध ठेवणे आवश्यक असताना सदर बँक ग्यारंटी केवळ ३१/१२/२०१८ पर्यंतच वैध असल्याचे दिसुन येते.

३) प्रस्तुत ठेका कालावधी दि.०२/१२/२०१८ रोजी संपल्या नंतरही हा ठेका आजपर्यंत चालुच असल्याने वाढीव कालावधी करीता बँक ग्यारंटी घेण्यात आली आहे किंवा कसे? त्याचा संपुर्ण तपशिल लेखा परीक्षणास उपलब्ध करुन देण्याची मागणी दि.०८/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमासा अन्वये संदर्भित करण्यात आली आहे. तथापि उत्तर अद्याप अप्राप्त आहे.

परिच्छेद क्र.२.४:- गणेशकृपा ट्रान्सपोर्ट यांचे बरोबर केलेल्या करारामधील गंभीर अनियमितता

बाबत..

महापालिकेच्या विविध विभागामध्ये, ठेकेदार गणेशकृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी पुरवठा केलेल्या ८५ संगणक तथा लिपिक यांचे संदर्भात उभय पक्षामध्ये दि.३०/११/२०१५ रोजी केलेल्या कराराचे अवलोकन केले असता खालील गंभीर त्रुटी आढळून आल्या.

- १) सदर करारनामावर मा. आयुक्त यांनी दि.३०/११/२०१५ रोजी स्वाक्षरी केली आहे. तथापि सदर करारनामा केल्याचा दिनांक नमुद न करता ती जागा रिकामी (Blank) ठेवण्यात आली आहे. त्यामुळे करारनामा सुरु झाल्याचा व समाप्तीचा दिनांक, यांचा बोध होत नाही.
- २) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ७३ व अनुसुची “ड”, प्रकरण ५ मधील नियम १(अ) मध्ये महापालिकेचे करार कसे करावेत याचे नियमन केले असून महापालिका आयुक्तांनी केलेल्या करारावर महापालिकेची मुद्रा उमटवून करारनाम्यावर स्थायी समितीच्या दोन सदस्यांची, तसेच, साक्षीदारांची स्वाक्षरी घेणे आवश्यक आहे. तथापि प्रस्तुत करार करताना सदर कायदेशीर तरतुदीचे पालन केले नसल्याने कलम ७४(२) नुसार सदर करार महापालिकेवर बंधनकारक होऊ शकत नाही.
- ३) विभागाच्या काही संदर्भानुसार, सदर करार दि.०२/१२/२०८ रोजी संपुष्टात आल्याचे नमुद केले आहे व त्याच करारातील अटी व शर्तीस अधीन राहून सदर ठेकेदारास दि.०३/१२/२०१९ ते ३१/०१/२०१९ या कालावधी करीता महापालिकेच्या दि.१९/०१/२०१९ रोजीच्या ठराव क्र.१०८ अन्वये, त्याच अटी व शर्ती वर मुदतवाढ देण्यात आली आहे. तथापि या वाढीव कालावधीसाठी कोणताही लिखित करार केलेला दिसून येत नाही. शिवाय उपलब्ध कागदपत्रांवरून असे दिसून येते कि, सदर ठेका दि.३१/०१/२०१९ नंतरही अद्याप चालुच आहे. मात्र बँक हमीपत्राचे

नुतनीकरण न केल्याने व त्याची मुदत दि.३१/१२/२०१८ रोजी संपली असल्याने महापालिकेचे आर्थिक हितसंबंध सांभाळण्यासाठी मुदत बाहय झालेल्या बँक हमी पत्राऐवजी अट क्र.२५ नुसार रु.३ लाख ठेकदाराकडून वसूल करणे आवश्यक आहे.

उपरोक्त अनियमितता संबंधी योग्य ती कार्यवाही करून अभिप्राय देण्यासाठी सदर बाब दि.१७/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.२० अन्वये विभागास कळविली आहे. तथापि विभागाचे उत्तर अद्याप अप्राप्त आहे.

परिच्छेद क्र.२.५ :- संगणक चालक तथा लिपिक पुरवठाकारास केलेल्या अधिदानची संपुर्ण देयके

उपलब्ध करुन देण्याबाबत..

महापालिकेच्या विविध विभागामध्ये मे.गणेशकृपा ट्रान्सपोर्ट यांनी पुरवठा केलेल्या ८५ संगणक चालक तथा लिपिक बाबत दि.०१/०४/२०१६ ते ३१/०३/२०१७ या कालावधीमध्ये त्यांना केलेल्या अधिदानाची संपुर्ण देयके लेखापरीक्षणासाठी सत्वर उपलब्ध करुन देण्यासाठी दि.०८/०५/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.१७ अन्वये केलेल्या मागणीवर लेखा विभागाने अद्याप कोणतीही कार्यवाही केली नाही. त्यामुळे अधिदानाची अंतिम खातरजमा करता आली नाही.

परिच्छेद क्र.२.६ :- आस्थापनावरील पदांच्या तपशीला बाबत..

मनपा आस्थापनावर वर्ष २०१६-१७ करीता वर्ग १,२,३ व ४ अधिकारी/कर्मचा-याची मंजुर पद संख्या, तसेच, वेतन आहरीत केलेल्या अधिकारी/कर्मचारी याचा पदाचा तपशिल आणि पगारपत्रे इ.बाबी लेखापरीक्षणासाठी उपलब्ध करुन देण्याची मागणी दि.०४/०६/२०१९ रोजीच्या अर्धसमास क्र.२६ अन्वये केली होती. तथापि,सा.प्र/ आस्थापना विभागाने याबाबत कोणतीही कार्यकृती केली नसल्याने पगार पत्रकामधील पदनिहाय अधिदानाची पडताळणी करता आली नाही.

परीच्छेद क्र.२.७ :- सेवा निवृत्ती लाभ...

महानगरपालिकेमधुन सन २०१६-१७ या वर्षात सेवा निवृत्त/निधन पावलेल्या कर्मचा-यांची सेवा निवृत्ती लाभांची प्रकरणे तपासली असता खालील प्रकरणामध्ये अंशराशीकरणाचा दर दि. २७/२/२००९ पासुन ४०% पर्यंत असताना पुर्वीच्या दराने अंशराशीकरण मंजुर करण्यात आले. तसेच रजा रोखीकरण मंजुर करताना महागाई भता कमी दराने अनुज्ञेय केल्याने कमी प्रदान झाले आहे.

अ.क्र	कर्मचा-यांचे नाव	अनियमिततेचे स्वरूप
१	श्री.भास्कर पाटील	स्थायी समिती ठरावा नुसार नेमणुक दिनांक १३/२/८९ तथापि सेवापुस्तकामध्ये दि.६/६/८८ प्रमाणे नोंद व त्यानुसार परीगणना महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रजा रोखीकरण रु.१०४६०/- ने कमी प्रदान करण्यात आले.
२	श्री.जगन्नाथ चंदनशिवे	रजालेख्यामध्ये १७ दिवस अर्जित रजा शिल्लक दिसत असताना रजा रोखीकरणाचे प्रदान करण्यात आले नसल्याने रजा रोखीकरण रु.१३२३४/- अदा करणे आवश्यक आहे.
३	श्रीमती.सुप्रिया थोरात	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२५७५/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
४	श्री.इलियास पाटील	महागाई भत्ता वाढीव दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१२६३०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
५	श्री.भरत कदम	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.३६८६/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
६	श्री.सुरेश परब	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.४४२७/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
७	श्री.बापु बागुल	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.८४६०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
८	श्रीमती.विश्व भारती चहांदे	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२१८३०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
९	श्री.ब्राजीस स्वामीनाथन	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.४८८७/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१०	श्री.बॉनी डिमेलो	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१२१४०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
११	श्री.पेरीयन मनिकम	महागाई भत्ता ११९ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रजा रोखीकरणाची रक्कम ७८ दिवसाप्रमाणे अदा करण्यात आली ती ७६ दिवसानुसार अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.८९/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१२	श्री.मनी मनगटी	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१४९५/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१३	श्री.विनय कुमार सवळे	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२१८०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१४	श्रीमती.निरु लाला	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.४०९/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१५	श्री.सयेकर आरसन	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२७५४/- ने कमी प्रदान

		झाले आहे.
१६	श्री.नारायण दिवाडकर	महागाई निवृत्तीच्या वेळी असलेल्या अनुज्ञेय १३६ %दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१३११०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
१७	श्री.गोविंद भोईर	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२११८/- ने कमी प्रदान झाले आहे..
१८	श्री.दिलीप उघडे	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.४०५९/- ने कमी प्रदान झाले आहे..
१९	श्री.पुन्नस्वामी पुमालय	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१३९६/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२०	श्री.मंगेश पाटील	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१०८२/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२१	श्री.त्रिभुवन सोलंकी	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.५९७/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२२	श्री.वसंत राऊत	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.५३२५/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२३	श्री.संजय गोखले	महागाई भत्ता १२५ %दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१२७८०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२४	श्री.रमेश लोट	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१२४८/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२५	श्री.विजय पाटील	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१६९९८/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२६	श्री.वसंत राणे	महागाई भत्ता १२५ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.११३३०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२७	श्री.हरीश पाटील	महागाई भत्ता १३२ % दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.१९७७०/- ने कमी प्रदान झाले आहे.
२८	श्री. सैगन कोतन	महागाई भत्ता १३२% दराने अदा करणे आवश्यक असल्याने रु.२७९४/- ने कमी प्रदान झाले आहे.

उपरोक्त प्रकरणी रु. १९३८६३/- एवढ्या रक्कमेचे संबंधिताना कमी प्रदान झाल्याने प्रकरणांच्या आढावा घेऊन कमी प्रदानित रक्कम अदा करण्याची कार्यवाही होणे आवश्यक आहे. सदर बाबत अर्धसमास क्र.०५ दि.१६/०४/२०१९ अन्वये कळविण्यात आलेले होते. परंतु अद्याप विभागाकडून प्रतिसाद मिळालेला नाही.

परीच्छेद क्र.२.८ :- भविष्य निर्वाह निधी

महानगरपालिकेतील कर्मचा-यासाठी महाराष्ट्र सर्व साधारण भविष्य निर्वाह निधी नियम १९९८ लागू असून कर्मचा-यांचे लेखे महाराष्ट्र नगरपरीषद लेखा सहिता १९७१ मध्ये विहित नमुन्यात ठेवण्यात येतात. तथापि वर्ष २०१६-१७ या वित्तीय वर्षासाठीचे लेखे लेखा संहितामधील नियम क्र.१३४ मध्ये विहित नमुन्यात (नमुना क्र.९८ व ९९) ठेवण्यात आलेले नाहीत. तसेच उक्त नियमामध्ये अपेक्षित असलेले लेखा विवरणपत्रसुद्धा कर्मचा-यांना देण्यात आलेले नाही.

सदर नोंदवहया अभावी महानगरपालिकेमध्ये कार्यरत कर्मचारी सन २०१६-१७ मध्ये सेवानिवृत्त व निधन पावलेल्या कर्मचा-यांचे लेखे तपासता आले नाहीत. निवृत्त/निधन पावलेल्या कर्मचा-यांच्या वारसांना अदा केलेली रक्कम व कार्यरत कर्मचा-यांच्या लेख्यामध्ये लेखांकीत करण्यात आलेली रक्कम त्या वर्षाच्या घोषित व्याज दराने परिगणीत करण्यात आल्याची शहानिशा करता आलेली नाही.

तथापि सन २०१६-१७ मध्ये निवृत्त व निधन पावलेल्या खालील कर्मचा-यांची प्रदानीत देयके तपासली असता दि.०१/०४/२०१६ ते दि.३०/०९/२०१६ पर्यंत ८.१% व दि.०१/१०/२०१६ ते दि.३१/०३/२०१७ पर्यंत ८% भविष्य निर्वाह निधी व्याज दर असताना सरसकट ८.७% दराने व्याज आकारून अंतिम प्रदान करण्यात आल्याचे दिसून आले आहे. त्यामुळे रु.३१५२५/- एवढ्या रक्कमेचे अतिप्रदान झाले आहे.

अ.क्र	कर्मचा-याचे नाव	सेवानिवृत्ती दिनांक	प्रमाणक क्रमांक	नियमित वर्गणी रक्कमेमधील अतिप्रदान	६वा वेतन आयोगाच्या रक्कमेमधील अतिप्रदान(रु)	एकुण अतिप्रदान (रु)
१	श्री. सैगन कोतन	३१/०८/२०१६	५४	६८६	१६१	८४४
२	श्री. ब्राजीस स्वामीनाथन	३१/७/२०१६	३३	३२८	७७ (कमी प्रदान)	२५१
३	श्री. विश्व भारती चहादे	३१/०७/२०१६	३२	१२८७	२४६	१५३०

४	श्री.संजय गोखले	३०/०६/२०१६	२९	१४४५	२६८	१७१३
५	श्री.वसंत राऊत	३०/०६/२०१६	२८	३३९	१२७	४६६
६	श्री. सुरेश परब	३०/०६/२०१६	२७	२४६	११७	३६३
७	श्री. वसंत राणे	३१/०५/२०१६	२०	५९२	६३	६५५
८	श्रीम.निरु लाला	३१/०५/२०१६	१९	१३२	५६	१८८
९	श्री. गोविंद भोईर	३१/०५/२०१६	१८	१६५	५८	२२३
१०	श्री. त्रिभुवन सोलंकी	३१/०५/२०१६	१७	७९	६८	१४७
११	श्री. बी.टी.बागुल	३१/०५/२०१६	१६	४८४	९७	५८१
१२	श्री. जगन्नाथ चंदनशिवे	३१/०५/२०१६	१५	२२९	४३	२७२
१३	श्री. भास्कर पाटील	३०/०४/२०१६	१०	-	१०९	१०९
१४	श्री. विश्वनाथ पाटील	२८/०२/२०१७	९१	२४८७	५६६	३०५३
१५	श्रीम. विजया राजेद्र (मयत)	२१/०६/२०१६	८४	१६०	७५	२३५
१६	श्री. एलायस पाटील	३१/०१/२०१६	८३	६१५	३६७	९८२
१७	श्री. नारायण दिवाडकर	३१/०१/२०१७	८२	१७३५	३८०	२११५
१८	श्री. सयेकर आरसन	३१/१२/२०१६	७१	१४८२	३२५	१८०७
१९	श्री. विजय पाटील	३१/१२/२०१६	७०	५१०	१००८	६११८
२०	श्री. मनी मनगटी	३०/११/२०१६	६७	६८७	१९७	८८१
२१	श्री.रमेश लोट	३१/१०/२०१६	६४	५६५	२१७	७८२
२२	श्री. विजयकुमार सवळे	३१/१०/२०१६	६३	६०८	२०९	८१७
२३	श्रीम. सुप्रिया थोरात	३१/१०/२०१६	६२	११९३	४२४	१६१७
२४	श्री. बॉनी डिमेलो	३१/१०/२०१६	६१	२७६३	४७६	३२३९
२५	श्री. हरी पाटील	३०/०९/२०१६	५७	१४६९	८३०	२२९९
२६	श्री. पुन्नस्वामी पुमालय	१३/०५/२०१६	५२	१७२	६६	२३८
एकुण						३१५२५/-

उपरोक्त बाबत आस्थापना विभागात अर्धसमास क्र.०४ दि.१५/०४/२०१९ व क्र.६ दि.२२/०४/२०१९ अन्वये खुलासा व आवश्यक कार्यवाही करण्याबाबत कळविले असता अद्याप विभागा कडुन काहीही कळविण्यात आलेले नाही.

तरी आस्थापना विभागाने लेखा संहितेमध्ये विहितनमुन्यात नोंदवहया ठेवणे आवश्यक असुन सन २०१६-१७ मध्ये शासनाने घोषित केलेल्या दराने भविष्य निर्वाह निधीच्या रक्कमेवर व्याज आकारुन कार्यरत कर्मचा-यांच्या लेख्यात सुधारणा व निवृत्त/निधन पावलेल्या कर्मचा-यांच्या निवृत्ती वेतन /कुटुंब निवृत्ती वेतनामधुन जादा प्रदान व्याजाच्या रक्कमेची वसुली होणे आवश्यक आहे.

परीच्छेद क्र.२.९ :- भविष्य निर्वाह निधीमधील गुंतवणुकीबाबत..

सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाची नमुना क्र.१०० या नमुन्यातील भविष्य निर्वाह निधी दैनिक पुस्तक तपासले असता दि.३१/०३/२०१७ रोजी एफ.डी.रु.३०,५७,००,४२९/- व पोस्ट रु.३०९०/- अशी एकुण रु.३०,५७,०३,५१९/- गुंतवणुक दर्शविण्यात आली आहे. तथापि या अनुषंगाने लेखा विभागा कडील गुंतवणुक नोंदवही तपासली असता भविष्य निर्वाह निधी अंतर्गत रु.३०,९९,७८,९७०/- ची गुंतवणुक केल्याचे दिसून आले. त्यामुळे दोन्ही रक्कमांमध्ये रु.४२,७५,४५९/- एवढ्या रक्कमेची तफावत दिसून येते. तसेच पोस्टातील गुंतवणुकीची कागदपत्रे सुध्दा उपलब्ध झाली नाहीत.

उपरोक्त तफावती बाबत विभागास अर्धसमास क्र.७.दि.२३/०४/२०१९ अन्वये विचारणा करण्यात आली होती. परंतु अद्याप कळविण्यात आलेले नाही.

तरी सदर तफावती बाबत खुलासा होणे आवश्यक आहे. सोबत गुंतवणुक विवरणपत्र जोडले आहे.